

Des liens historiques étroits unissent depuis l'Antiquité la Grèce et les pays qui forment aujourd'hui le monde arabe. Des dédicaces relevées à Délos et Thassos, ainsi qu'en Attique, sur des stèles et autels datés du IIe siècle av. J.-C. attestent ainsi l'ancienneté de la présence arabe dans l'espace égéen. À l'époque moderne et contemporaine, le monde arabe a hébergé d'importantes diasporas grecques, certaines ayant bénéficié d'une grande visibilité, telle celle installée en Égypte, et d'autres moins connues, telles celles de Syrie et du Liban, car progressivement assimilées aux populations locales de confession grecque orthodoxe.

Malgré l'étroitesse de ces liens, les études arabes en Grèce, de même que les études grecques dans le monde arabe, souffrent actuellement d'une absence d'ancrage institutionnel et d'une tendance à privilégier l'Antiquité tardive et l'époque médiévale, au détriment des époques plus récentes. Ces difficultés n'ont cependant pas dissuadé un certain nombre de chercheurs grecs d'aborder l'étude du monde arabe moderne et contemporain, ni leurs homologues du monde arabe d'aborder celle de la Grèce moderne et contemporaine.

Une première journée d'études consacrée à « La recherche sur le monde arabe moderne et contemporain en Grèce », organisée en partenariat avec la Société grecque d'Études du Moyen-Orient, s'est tenue à l'École française d'Athènes le 12 avril 2013. L'objectif de cette deuxième journée d'études sera de faire un état des lieux de la recherche menée dans le monde arabe sur la Grèce moderne et contemporaine, dans une démarche comparative et d'échange entre spécialistes travaillant dans différents pays du monde arabe.

Στενοί ιστορικοί δεσμοί ενώνουν την Ελλάδα ήδη από την αρχαιότητα με τις χώρες που απαρτίζουν σήμερα τον αραβικό κόσμο. Αφιερώσεις που καταγράφηκαν σε στήλες και βωμούς του Β' αι. π.Χ στη Δήλο, τη Θάσο και την Αττική μαρτυρούν την αρχαιότητα της αραβικής παρουσίας στον χώρο του Αιγαίου. Στη νεότερη και σύγχρονη εποχή, ο αραβικός κόσμος φιλοξένησε στα χώματά του μεγάλες ελληνικές κοινότητες της διασποράς, άλλες ευρύτερα γνωστές, όπως ο ελληνισμός της Αιγύπτου, άλλες λιγότερο γνωστές, καθώς αφομοιώθηκαν σταδιακά από τους ντόπιους ελληνορθόδοξους πληθυσμούς, όπως στο Λίβανο και τη Συρία.

Παρά τους στενούς δεσμούς αυτούς, τόσο οι αραβικές σπουδές στην Ελλάδα, όσο και οι ελληνικές σπουδές στον αραβικό κόσμο πάσχουν από την έλλειψη ενός καθιερωμένου θεσμικού πλαισίου και την προτίμηση προς την Ύστερη Αρχαιότητα και τον Μεσαίωνα, σε βάρος των πιο πρόσφατων εποχών. Ωστόσο, οι δυσκολίες αυτές δεν απέτρεψαν μερικούς Έλληνες επιστήμονες να προσεγγίσουν μέσω της έρευνας το νεότερο και σύγχρονο αραβικό κόσμο, ούτε τους ομολόγους τους στον αραβικό κόσμο να προσεγγίσουν τη νεότερη και σύγχρονη Ελλάδα.

Μία πρώτη επιστημονική ημερίδα αφιερωμένη στην «Έρευνα για τον νεότερο και σύγχρονο αραβικό κόσμο στην Ελλάδα» διεξάχθηκε στις 12 Απριλίου 2013 στη Γαλλική Σχολή Αθηνών, σε συνεργασία με την Ελληνική Επιστημονική Εταιρεία Σπουδών Μέσης Ανατολής. Η φετινή ημερίδα έχει στόχο την αποτίμηση της έρευνας που διεξάγεται στον αραβικό κόσμο, σχετικά με την νεότερη και σύγχρονη Ελλάδα. Σε μια συγκριτική προσέγγιση, θα ανταλλάξουν εμπειρίες ειδικοί οι οποίοι δραστηριοποιούνται σε διάφορες χώρες του αραβικού κόσμου.